

CSALÁDI ÖRÖKSÉG

Egy nagy családban kivételes erő lakozik, különösen, ha a családtagok többségét a hivatása is összeköti. A népes Gyenes családban sincs ez másként. Egymás iránti szeretetük és tiszteletük mellett erős kapocs közöttük az erdő és természet iránti vonzalmuk. Beszélgetéseik során így gyakran szóba kerülnek erdészszakmai témák, amelyekről már a legfiatalabbak is véleményt formálnak. A háromgyermekes Gyenes István egyik lányával, fiával, és a kilencből öt unokájával Felsőtárkányban fogadott bennünket.

A családfa szerint Gyenes István dédapja, Bodnár Mihály volt az első, aki erdészeti munkát végzett. Később édesapja, id. Gyenes István, aki Gyöngyös város erdésze volt, és anyai ágon nagybátyja, Bozsik Pál is erdészként dolgozott a Mátrában. Édesanyja pedig akkor a Dél-Mátrai Erdőgazdaságnál volt szakácsnő.

A Mátrafüreden élő kamasz Gyenes Istvánt először a magasság kezdte érdekelni. Rendszeresen kijárt rokonához, aki gondok voltak a Pilis-hegyi repülőtéren, s már-már többet tartózkodott az égben, mint a földön. Sokáig vadászpilótaként képzelte el jövőjét, mígnem erdészként tevékenykedő dédapja, édesapja és nagybátyja nyomdokait követve úgy döntött, hogy ezt a szakmát viszi tovább.

Erdőmérnök-hallgatóként a Parádfürdői Erdőgazdaságnál kapott ösztöndíjat. Ott éppen abban az időben úthálózatot építettek, és a feltérési munkákban hallgatóként ő is segédkezett, ezért is készítette diplomamunkáját a szállítási tanszéken. Az 1968-ban megszerzett diplomával a zsebében a műszaki osztályon lett mélyépítési előadó. Munkája mellett megszerezte a robbantómesteri és robbantási munkák műszaki felügyelője és tervezője szakmát is, ami továbbsegítette az útépítési munkák kivitelezését.

A gyakornoki év leteltével a Verpeléti Erdészethez helyezték, a vágásra érett kis-körei nyarasok kitermelését irányította. A 3500 hektáros erdészet területe nagy-szerű és bőséges nagyvadállománnyal büszkélkedhetett, és Gyenes István még

mutatását, és kimagasló eredményeket ért el az erdészeti úthálózat építésében, az M3 autópálya Heves megyei szakaszának fásításában. Életének meghatározó szakasza ez.

Fontosnak tartja, hogy az erdészetvezetőként eltöltött éveiben kiváló munkatársakkal dolgozott együtt. Közülük kiemelte Kovács Ferdinánd műszaki vezetőt, de valamennyi erdészének a megbízható munkája, közösséget alkotó gondolkodása is hozzájárult az erdészet eredményes működéséhez.

1986-ban a Mátrai EFAG központjának vadászati előadója lett, két év múlva ott hívta életre a cég vadászati irodáját. „Erdésznek kell lenni ahhoz, hogy a vad viselkedését megismerd, mert annak az élőhelye maga az erdő” – mondja, és erdészhivatása során szerzett tapasztalatai valóban sokat segítettek a vadásztatás során. Az iroda gördülékeny működését előrevitte, hogy abban az időben a megyei vadász kamaránál környezetvédelmi felelős is volt. Főként német, olasz és osztrák vadászokat fogadtak, akár több napra is el tudták szállásolni őket. „Sok külföldi vendéget vittem ki a területre vadászni. Ilyenkor nagy felelősség hárult rám, hogy mindenki a számára megfelelő vadat ejtse el, de ne legyen telhetetlen és csak a lőparancsomra süsse el a fegyvert. Mert mindig maga a döntés a legveszélyesebb” – hangsúlyozza életre szóló intelmét.

A vadászati iroda egészen 2005-ös nyugdíjba vonulásáig működött, de Gyenes István utána sem hagyta el a szakmát. Közreműködött az abban az időben Verpeléten létesített vadaskert tervezésében, emellett motorfűrész-kezelést oktatót közmunkásoknak a biztonságos és balesetmentes munkavégzés érdekében. Nem utolsósorban pedig jelenleg is elnöke a Mátrai EFAG Bérkilövő vadásztársaságnak, amely a nyugdíjas erdész tagjai számára nyújt vadászati lehetőséget.

Erdészek közt nevelkedtek

Gyenes István két lánya és a fia ugyancsak természethez kötődő hivatást választott. Ráadásul mindhármuknak három gyermeke született, és a kilenc fiatalból már több elköteleződött szülei hivatása és a természet iránt. Zsu-

Technikum helyett egyetem

Gyenes István az elemi iskola után Gyöngyösre járt gimnáziumba. Jeles eredménye ellenére nem vették fel a soproni erdésztechnikumba. Ezt nem hagyta annyiban! Eladta sólymát, és az érte kapott pénzből felutazott Budapestre, ahol az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetőjénél, Balassa Gyulánál kérelmezte felvételét Sopronba. Gyenes István nem sokkal később rektori levelet kapott, hogy felvételt nyert az egyetemre. Tanulmányait 1963-ban kezdte meg Sopronban, ahol a helyi ejtőernyős klubban a repülés iránti szenvedélyét is kiélhette.

odakerülésének évében megnégyszerezte a nagyvadelejtések számát „Nagyszámú szarvas- és muflonállományunk volt, viszont a rengeteg elejtést és vadhúseladást, -tárolást idővel nem győztük, így a továbbiakban hálóval fogtuk a muflont, és az állatokat élve értékesítettünk” – meséli. 1973-ban Parádfürdőn erdészeti üzemi igazgatóság alakult, ahol Gyenes Istvánnak üzemvezető főmérnöki állást ajánlottak. Az ott töltött idő alatt jelentős fejlesztéseket ért el a csemetekertben. Majd 1977-ben visszatért első munkahelyére, Verpelétre erdészetvezetőnek. Rábízták a termelési mennyiség növelését, csemetekertek telepítését, a téeszeknek történő szakmai irány-

Együtt a három nemzedék. Elöl: Gyenes Ildikó, Gyenes István, ifj. Gyenes István.
Mögöttük: Takács Anna, Takács Luca, Takács Márton Hunor, Fekete Gellért, Gyenes Ágoston.

zsanna környezetvédelmi mérnökként végzett, Ildikó faipari mérnök lett, mindkettőjük férje a soproni egyetemi évek gyümölcse. Gyenes Ildikó erdészek között nevelkedett fel, édesapjának jóvoltából rendszeresen részt vett vadászatokon, ahol megtanulta mi is az alázat, az erdőzúgás, és hogy a fegyver használata mekkora felelősség. „Gyermekeink és a körülöttünk élők szemléletét próbálom úgy alakítani, hogy a természet részeként éljünk, a természet törvényeit minden helyzetben elsődlegesnek tekintjük. A Sopronban eltöltött egyetemi évek, az ott megismert közösség és szellemiség a mai napig nagy hatással van az életemre” – hangsúlyozta Ildikó.

Gyenes Zsuzsanna gyermekkorának mindennapjaihoz szintén hozzátartozott a természetjárás. Később, felnőtt fejjel döbbsent rá, hogy mekkora tudást és gondviselést kapott édesapja és az erdő által, ami mind a mai napig benne él.

„Gyakorlatilag a Verpeléti Erdészet életébe születtem bele; édesapám révén ismertek az erdészek, az erdei munkások, egyenes út vezetett az erdészszakmába” – veszi át a szót ifj. Gyenes István, aki már

a harmadik nemzedék tagjaként viseli ezt a nevet. Az egri gimnázium után a soproni egyetemen szerzett erdőmérnöki diplomát. A végzést követően pedig az EGERERDŐ Zrt. Mátrafüredi Erdészeténél gyakornokoskodott.

„Amikor zöldfülűként felvettek az erdészethez, abban az erdészházban élhettem, ahol régen nagyapám lakott. Nagy megtiszteltetés volt ez számomra” – meséli. Egy teljes gyakornoki év után a katonaság következett, onnan már műszaki vezetőként várták vissza az erdészethez. Feladatkörébe tartozott a fakitermelés irányítása, a faanyagszállítás és fakereskedelem, illetve a vadásztatás is. Hét évet dolgozott itt, időközben családot alapított Mátrafüreden, a nagyszülői faluban, közel az erdészet székhelyéhez. Ezt a kényelmet hagyta ott, amikor felajánlották neki a műszaki vezetői állást a Pilisi Parkerdő Gödöllői Erdészeténél. Az ajánlat az ingázás ellenére kihagyhatatlan volt, az új munkahelyén először a fakitermelés és a vadászat, majd később az erdőművelés és a vadászat működtetése és összehangolása volt a feladata. Aztán egy újabb felkérés nyomán 2015-ben vissza-

tért az EGERERDŐ Zrt.-hez, a Felsőtárkányi Erdészet vezetője lett. A szíve és a hegyvidék visszahúzta, valamint az új kihívásoknak sem tudott ellenállni.

A hivatás bővületében

Ifj. Gyenes István rendkívül fontosnak tartja gyermekeinek átadni mindazt a tudást, amit édesapjától örökölt. „Az erdő szeretete, az erdészeti értékek óvása és a vadállomány tisztelete, ezt öleli közre a becsületes munka” – vallja. Ilyen háttérrel nem csoda tehát, hogy a Gyenes család legfiatalabb generációja sem fordított hátat az erdész és vadász szakmának. Takács Márton Hunor (Ildikó fia), Fekete Gellért (Zsuzsanna fia) és Gyenes Ágoston (István fia) is követi szüleiket és a családi hagyományt. Márton már negyedéves a soproni Erdőmérnöki Karon, Gellért és Ágoston pedig most felvételiznek oda, és valamennyien az erdészeti és vadászati ágazatban képzelik el jövőjüket. Így folytatódik ez a Gyenes család-ban generációról generációra.

Varga Tibor

Fotók: Csatlós Norbert